

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudkyň Mgr. Moniky Chaloupkové a JUDr. Petry Venclové, Ph. D., ve věci **žalobce: KLUB ZLATÁ RYBKA o. s.**, se sídlem Selicharova 1286/15, 500 12 Hradec Králové, IČ: 22742204, proti **žalovanému: Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2013, č. j. KrÚ – 80914/219/2012/OMSŘ/Pu,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému **s e** toto právo **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 20. 2. 2013, č. j. KrÚ – 80914/219/2012/OMSŘ/Pu, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Pardubic (dále jen „magistrát“ nebo „stavební úřad“) ze dne 26. 10. 2012, č. j. MmP 58236/2012, kterým bylo žalobci nařízeno odstranění stavby provedené bez příslušného rozhodnutí či opatření stavebního úřadu, konkrétně buňky na pozemku parc. č. 369/9 o rozměrech 6,2 x 3,1 m a výšce 2,9 m osazené na dřevěné konstrukci (dále též „buňka“), oplocení na pozemcích parc. č.

369/9 a 369/23 z drátěného poplastovaného pletiva a ocelových sloupků o maximální výšce 1,8 m nad terénem, včetně vjezdové brány a branky (dále též „oplocení“), a dřevěné suché toalety na pozemku parc. č. 369/9 (dále též „suchá toaleta“), vše v katastrálním území Opatovice nad Labem (výrok I.), dále mu byla uložena povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1.000 Kč (výrok II.), byly stanoveny podmínky pro odstranění stavby (výrok III.) a bylo rozhodnuto o námitkách žalobce (výrok IV.).

Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného včasnou žalobu, kterou se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí vymezil žalobce ve dvou žalobních bodech:

1. Buňka a suchá toaleta nejsou stavbou, neboť nejsou spojeny se zemí pevným základem a nesplňují vymezení „stavby“ dle § 2 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), když se nejedná o stavební dílo, které vzniklo stavební nebo montážní technologií; žalobce přivezl buňku i suchou toaletu na pozemek parc. č. 369/9 již hotové. Výrobek plnící funkci stavby je pak považován za stavbu až s účinností od 1. 1. 2013.

2. Oplocení nevyžadovalo ani stavební povolení, ani ohlášení stavebnímu úřadu (§ 103 odst. 1 písm. d) bod 6 stavebního zákona účinného do 31. 12. 2012), žalobce ovšem nevěděl, že je třeba si vyžádat územní souhlas. Stavební úřad místo aby žalobce poučil o potřebě tohoto územního souhlasu, poskytl mu poučení o možnosti požádat o dodatečné povolení stavby.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 15. 7. 2013, jímž navrhl žalobu zamítnout, přičemž k jednotlivým žalobním bodům uvedl:

Ad 1. Již před 1. 1. 2013 stavební zákon řešil v ustanovení § 108 výrobky plnící funkci stavby, přičemž na postup povolování takových výrobků se analogicky vztahovala ustanovení § 105 a § 106 týkající se ohlášení. O tom, zda konkrétní dílo je stavbou, zařízením či jinou konstrukcí, rozhoduje stavební úřad.

Ad 2. K nevědomosti žalobce o tom, že musí požádat o územní souhlas ve vztahu k oplocení, žalovaný podotknul, že znalost právních předpisů je povinností každého občana („vigilantibus iura scripta sunt“) a že každý má možnost se obrátit na advokáta či jinou osobu poskytující právní služby, případně též na věcně příslušný správní orgán. Pokud by tak žalobce učinil, vyhnul by se protiprávnímu jednání majícímu za následek projednání stavby v řízení o odstranění stavby.

V replice ze dne 19. 8. 2013 žalobce zopakoval některá žalobní tvrzení.

O žalobě soud rozhodl při jednání dne 6. 11. 2013, když žalobce na nařízení jednání trval (podání ze dne 2. 7. 2013). Vycházel přitom v souladu s § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného, tj. ze stavu k datu 20. 2. 2013, kdy bylo rozhodnutí žalovaného vydáno, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů. Dospěl přitom k následujícím závěrům:

Mezi žalobcem a žalovaným nebylo sporu o skutkových okolnostech projednávané věci. Žalobce nezpochybňoval, že na pozemku parc. č. 369/9 v k.ú. Opatovice nad Labem umístil buňku a suchou dřevěnou toaletu, shora podrobně specifikované, a že na tomtéž pozemku a dále pozemku parc. č. 369/23 postavil oplocení shora popsané. Předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným bylo posouzení uvedených objektů ve smyslu stavebního zákona,

tedy zodpovězení otázky, zda se jedná o stavby či zařízení, která vyžadují povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu či nikoliv. Jinými slovy řečeno, zda rozhodnutí o odstranění daných objektů je či není v souladu se stavebním zákonem, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (řízení o odstranění stavby bylo zahájeno a rozhodnutí stavebního úřadu bylo vydáno před tímto datem). Šlo tedy výlučně o právní posouzení věci.

Žalobce již v průběhu správního řízení, a to jak před stavebním úřadem, tak před žalovaným, tvrdil, že buňka a suchá toaleta nejsou stavbami ve smyslu stavebního zákona účinného do 31. 12. 2012, neboť nevznikly stavební nebo montážní technologií, jedná se o výrobky, které byly dovezeny na pozemek hotové a nevyžadovaly ani povolení, ani ohlášení stavebnímu úřadu, a dále že u oplocení též nebylo třeba ani povolení, ani ohlášení a o potřebě územního souhlasu měl být žalobce poučen. Pro soud proto bylo podstatné, jak reagovaly na tyto námitky žalobce správní orgány, zda se s nimi vypořádaly a zda jsou jejich závěry v souladu se zákonnou úpravou. Soud totiž nemůže při přezkumné činnosti, v rámci soudního řízení správního, nahradit činnost správních orgánů, neboť není další, třetí instancí ve správním řízení. Pouze v případě drobných odchylek, tj. jestliže se krajský soud zcela neztotožní s tím, jak se tyto vypořádaly s námitkami, může korigovat právní názor, o který se opírá napadené rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále jen „NSS“, ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007-87). Naopak, není oprávněn zcela změnit právní názor správních orgánů, tedy uvést k žalobní námitce jiný právní názor, než je obsažen v napadeném rozhodnutí, protože by se jednalo o změnu právního názoru, přičemž podstatná změna právního názoru by mohla vést k nezákonnosti rozhodnutí soudu (srov. nálezn ÚS ze dne 18. 10. 1999, sp. zn. IV. ÚS 279/99). Napadeným rozhodnutím je přitom třeba rozumět rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím stavebního úřadu, neboť tato tvoří po materiální stránce jeden celek.

Stavební úřad se k žalobcem předestřenému právnímu názoru vyjádřil na straně 3 svého rozhodnutí následujícím způsobem: „Stavební úřad na základě provedené kontrolní prohlídky posoudil buňku, suché WC a oplocení jako stavby v souladu s § 2 odst. 3 stavebního zákona, podle kterého se stavbou rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Stavba buňky, která je stavebně upravena (osazeno okno a dveře na jižní straně stavby), vznikla stavebně technickým propojením výrobku plnicího funkce stavby (který se též považuje za stavbu) a podpůrné dřevěné konstrukce s přístupovým schodištěm, která vznikla stavebně montážní činností. Stavba suchého WC a oplocení vznikla rovněž stavebně montážní činností. Výše uvedené stavby v souladu s § 103 stavebního zákona nevyžadují stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, ale vyžadují územní souhlas dle § 96 stavebního zákona. K vydání územního souhlasu je věcně i místně příslušný zdejší stavební úřad. V případě, že stavby vyžadující územní souhlas jsou provedeny bez tohoto opatření stavebního úřadu, stavební úřad je povinen zahájit řízení podle § 129 stavebního zákona.“

V odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí žalobce setrval na tom, že buňka není stavbou, tato je stavebním výrobkem, který byl umístěn na pevném podkladu vybudovaném v minulých letech.

Žalovaný se s posouzením věci tak, jak ho učinil stavební úřad ve svém rozhodnutí, ztotožnil, když jeho rozhodnutí zhodnotil jako správné a zákonné a odůvodnění označil za „vyčerpávající“ s tím, že stavební úřad „naplnil příslušná ustanovení správního řádu týkající se řízení v prvním stupni a nepochybně zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti“. K podstatě sporu pak dodal následující: „...stavební dílo musí být výsledkem stavební a

montážní činnosti. Stavební dílo ke svému vzniku vyžaduje naplnění alespoň těchto základních znaků:

- a) účast lidského činitele při procesu stavění,
- b) použití stavebního materiálu (stavebních výrobků),
- c) použití stavební nebo montážní technologie k jeho vzniku,

což stavba oplocení, suchého WC a buňky splňuje. V případě buňky lze dospět k závěru, že účel jejího užívání není rozhodně provoz na pozemních komunikacích.“

Soud nemá, co by závěrům správních orgánů vytknul. Tyto odpovídají právní úpravě, stavební úřad je vyslovil až poté, co provedl šetření na místě samém a seznámil se s jednotlivými objekty (kontrolní prohlídky realizované dne 26. 4. 2012 bez účasti dotčených vlastníků a dne 31. 5. 2012 v jejich přítomnosti, včetně přítomného žalobce). I v souladu s judikaturou NSS tedy soud především odkazuje na rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu (např. rozsudek NSS ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, v němž se uvádí: „...sluší se uvést, že i NSS často odkazuje na závěry již v řízení učiněné, jak již krajským soudem či žalovaným, neb i v souladu se zásadou hospodárnosti a ekonomie řízení není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně „opakovat“ již správně vyřčené, ale přezkoumat dříve učiněné závěry, přičemž pokud u přezkumného orgánu padne shoda na učiněných závěrech, není důvodu, proč by na ně nemohlo být odkázáno.“). Dále pak dodává:

Žalobci je třeba dát za pravdu v tom, že do 31. 12. 2012 nebyl výrobek plnící funkci stavby stavebním zákonem označen výslovně za stavbu, neboť v ust. § 2 odst. 3 bylo uvedeno: „Stavbou se rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.“ S účinností od 1. 1. 2013 byla definice stavby rozšířena i o tyto výrobky, když do ust. § 2 odst. 3 byla doplněna tato věta: „Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby.“ Tato skutečnost však v projednávané věci nemá prakticky žádný význam. Především, oba správní orgány všechny tři objekty za stavbu považovaly, když dospěly k závěru, že tyto vznikly stavební nebo montážní činností. Ve všech třech případech se jednalo o objekty, které nevyžadovaly ani ohlášení, ani povolení – viz ust. § 103 odst. 1 stavebního zákona, ovšem byl u nich nutný územní souhlas (§ 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona). K tomu lze poukázat podpůrně na rozsudek KS v Brně č. j. 29 A 55/2011-86 (Ejk 477/2012), který též řešil pojem „stavba“ a jehož právní věta zní: „*Stavební zákon z roku 2006 považuje za stavbu jakékoliv stavební dílo vzniklé stavební či montážní technologií (§ 2 odst. 3 citovaného zákona). Je přitom nevýznamné, z jakého materiálu stavba vznikla (zda vznikla z cihel, ze železa, ze skla atp.), jaká byla při stavbě použita technologie (zda stavební, stavebně-montážní, čistě montážní), jaká bude doba trvání stavby (zda se jedná o stavbu trvalou či dočasnou), či jaký bude účel stavby (zda se bude jednat stavbu určenou pro bydlení, pro zvířata, pro výrobu atp.). Ve smyslu stavebního zákona z roku 2006 může být stavbou i lakovací a sušící kabina, která vznikla montáží jednotlivých modulů za použití šroubů a matic (§ 2 odst. 3 citovaného zákona).*“

Výsledný závěr by byl shodný i v případě, že by buňka nebo suchá toaleta byly posouzeny jako výrobek plnící funkci stavby. Zmíněné ustanovení § 103 odst. 1 stavebního zákona totiž pamatuje i na tyto výrobky, když v ustanovení odst. 1 písm. g) bodu 5. uvádí: „Stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují ostatní stavby a zařízení, a to výrobky, které plní funkci stavby, včetně nosných konstrukcí pro ně, nepodsklepené, pokud nebudou sloužit k užívání osobami nebo k ustájení zvířat.“ Toto ustanovení tak řadí výrobky plnící funkci stavby na roveň stavbám, které nevyžadují ani stavební povolení, ani ohlášení. Podle již zmíněného § 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona i tyto výrobky podléhají územnímu

souhlasu, neboť: „Územní souhlas postačí v případech staveb, jejich změn a zařízení, která nevyžadují stavební povolení ani ohlášení podle § 103 odst. 1 a 2.“ Ať už by tedy byly buňka, suchá toaleta a oplocení posouzeny jako stavba či výrobek plnící stavební funkci, vždy u nich byl nutný územní souhlas, který žalobce neobstatal.

Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona: „Stavební úřad nařídí vlastníku stavby, popřípadě s jeho souhlasem jiné osobě, odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem anebo v rozporu s ním.“ Podle § 96 odst. 1 části věty první před čárkou stavebního zákona: „Místo územního rozhodnutí může stavební úřad vydat územní souhlas.“ Územní souhlas je tedy postaven naroveň územnímu rozhodnutí, lze ho považovat za obdobu souhlasu s ohlášením stavby (§ 105 – 107 stavebního zákona). V případě absence tohoto souhlasu je stavební úřad povinen zahájit řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, neboť se jedná o stavbu provedenou bez opatření stavebního úřadu, přičemž stavbou je třeba při výkladu tohoto ustanovení rozumět též zařízení, které podléhá územnímu souhlasu (viz shora uvedená argumentace k ust. § 103 odst. 1 písm. g) bodu 5. ve spojení s § 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona). Shodně se vyjádřil i Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ve svém rozsudku č. j. 59 Ca 51/2009-38 (Ejk 458/2009), když právní věta tohoto rozsudku zní: „*Ať již je žalobcova přenosná zábrana zahrnuta pod pojem plot (jehož funkci za účelem ochrany žalobcova majetku plní), a tedy pod pojem stavby ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona z roku 2006 nebo pod pojem zařízení dle § 3 odst. 2 citovaného zákona, je její umístění na pozemek možné jen na základě územního souhlasu [§ 76 odst. 1 ve spojení s § 96 odst. 2 písm. a) a § 103 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006]. Pokud není sporu o tom, že územní souhlas k umístění oplocení - přenosné zábrany - nebyl žalobci dán, byl stavební úřad oprávněn postupovat podle § 129 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 129 odst. 7 stavebního zákona z roku 2006 a rozhodnout o odstranění oplocení - přenosné zábrany.*“ Rozhodnutí o odstranění stavby lze zabránit pouze podáním žádosti o dodatečné povolení stavby (§ 129 stavebního zákona). Stavební úřad tudíž žalobci poskytl správné poučení o možnosti požádat o dodatečné povolení stavby, a pokud žalobce této možnosti nevyužil, zcela v souladu se zákonem rozhodl o odstranění předmětné stavby.

Ze shora uvedeného vyplývá, že správní orgány postupovaly správně, v souladu se zákonem, jejich rozhodnutí o odstranění stavby nelze nic vytknout. Naopak, námitky žalobce byly nedůvodné, soudu proto nezbylo než postupovat podle § 78 odst. 7 s. ř. s. a žalobu zamítnout.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení neúspěšný, proto mu náhrada nákladů soudního řízení nenáleží. Úspěšný žalovaný se pak práva na náhradu nákladů soudního řízení podáním ze dne 2. 7. 2013 výslovně vzdal, proto mu soud náhradu vůči žalobci nepřiznal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední

den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 6. listopadu 2013

JUDr. Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová